

Olga Wikström

Esbjörn

Olga Wikström

Esbjörn

 SAGA
EGMONT

Olga Wikström

Esbjörn

Saga

Esbjörn

Den här boken är ett historiskt verk. Den är ett uttryck för tiden den skrevs i, och kan ha föråldrat eller kontroversiellt innehåll. Eventuellt stötande material är inte uttryck för förlagets hållning

Copyright © 1966, 2019 Olga Wikström och SAGA Egmont, an imprint of Lindhardt og Ringhof A/S Copenhagen

All rights reserved
ISBN: 9788711936429

1. E-boksutgåva, 2019
Format: EPUB 2.0

Denna bok är skyddad av upphovsrätten. Kopiering för annat än personligt bruk får enbart ske efter överenskommelse med Saga samt med författaren.

Lindhardtogringhof.dk

Saga är ett förlag i Lindhardt og Ringhof, ett förlag inom Egmont-koncernen

Så börjar berättelsen om Esbjörn

Den natten Esbjörn föddes kom Dordi ner till Märet. Det var en orolig natt. Stormen brusade genom skogen och ryckte och slet i torvtaket på stugan, och regnet piskade vattnet till skum i tjärnen bredvid.

Men mot morgonen slets molnen sönder, blåsten lugnade sig, och i dagningen bröt solen fram och himlen lyste egendomligt blå.

Endast fjorton dagar förut hade Märet följt sin make till graven, och pojken var faderlös, innan han slog upp sina ögon. Det var en mager stackare, men han skrek, så det slog lock för öronen på gamla Dordi, när hon skötte om honom och gav honom till modern. Dordi hade lagt gulmåra i Märets säng för att barnet lätt skulle komma till världen, och hon smög en kvist åbrodd i vaggan för att skydda den nyfödde för ont.

- Klen och ändå stark, sade Dordi. Den pojken kommer att få märkliga gåvor.

- Vem skulle ge honom dem, sade Märet.

- Han har dem med sig. Han blir synsk.

- Synsk? undrade Märet.

- Han kommer att se mer än andra.

- Jag vill att han ska bli en vanlig pojke.

- Det finns krafter man inte kan bestämma över, sade Dordi. Men oroa dig inte. Sådana gåvor kommer och far. Ibland har man händerna fulla, ibland tomma.

Märets stuga låg på ett berg som kallades Hammarfjäll, och stugan hade fått samma namn. Skogen bredde sig mörk och tät runtomkring, men här och där var det

röjningar med ljus grönska, och bäckar slingrade sig fram mellan stenar och kullfallna träd. En bit från stugan låg en tjärn med en vidsträckt myr på andra sidan.

Stugan var låg och grå, byggd av timmerstockar, tätade med mossa. Taket var täckt av näver med torv ovanpå som grönskade och blommade under sommaren.

Från gårdsplanen såg man ända ner till byn, där de stora gårdarna låg. Men det var lång väg dit ner.

Om man följde en smal stig längs tjärnen och letade sig högre och djupare in i skogen kom man till Dordis stuga. Den hade tre väggar. Den fjärde utgjordes av själva berget.

Dordi kallades Troll-Dordi av folket i byn. Hon gick och samlade örter, som hon kokade i en svart, trebent gryta.

Ibland på kvällarna kom folk från bygden dit upp och bytte sig till salvor och droppar för mjöl och fläsk. Dordi kände till de olika läkeväxterna i skogen och kunde bereda medicin av dem. Många av människorna nere i byn tyckte om henne, men hon hade också många fiender, som kallade henne trollpacka och skyllde på henne onda ting.

Om en ko inte mjölkade så mycket som förut, sade man: Nu har Troll-Dordi förgjort kon. Om ett barn blev sjukt, påstod man att Dordi satt sjukdomen på barnet.

Dordi gick sällan eller aldrig ner till byn. Hon höll sig för sig själv uppe i skogen. Det var bara Märet hon hälsade på.

Dordi och Esbjörn samlar läkeväxter

Tiden gick. Esbjörn växte och utvecklades. Snart kunde han springa omkring i skogen runt stugan. Han visste var räven hade sitt gryt och var tjädrarna brukade spela. Han kände till trädet där ugglan bodde och var tranorna hade sitt bo på myren. En tam ekorre hade han att leka med, och en kaja brukade slå sig ner på hans axel. Ibland såg han den gamla snoken under stugan.

När han blev äldre fick han följa med Dordi och samla örter. Och det dröjde inte länge, förrän han visste mycket om blommor. Dordi brukade tala om för honom vad de olika växterna skulle användas till, och Esbjörn var vetgirig och frågade ofta. Det var mycket noga när blommorna skulle plockas. När det var vackert väder gick de ut och samlade rölleka, trefaldighetsblomma och många andra.

- Rölleka är bra för magen och för sår, sade Dordi.

Och Esbjörn hjälpte henne att plocka riktigt fina blomkorgar.

- De röda ska jag använda för män och de vita för kvinnor, upplyste Dordi.

Och Esbjörn sorterade dem efter deras färger.

- Nu ska vi ta trefaldighetsblommor, sade Dordi.

- Mor kallar dem styvmorsviol.

- Ja, man börjar kalla dem så nu för tiden, sade Dordi.

Titta ska du se. Det största bladet med de vackraste färgerna är styvmodern. De två närmaste i ljusa fina klänningar är hennes egna döttrar, och de två mörkklädda är styvdöttrarna. Och vänder du på bladet ser du att styvmodern har två gröna foderblad. Det är hennes två

pigor. Hennes egna döttrar har var sin piga, men styvdöttrarna har bara en tillsammans.

- Det var lustigt, sade Esbjörn. Men är alla styvmödrar elaka?

- Nej, sade Dordi, men det har nog hänt, och så har folk hittat på den här sagan. Styvmorsviolen är bra till läkedroppar. Om små barn får kramp kan man bota dem.

- Har Dordi botat någon?

- Ja vet du, det har jag gjort.

- Jag skulle också vilja bota sjuka, sade Esbjörn.

- Allt jag kan ska du få lära dig, för du har handlaget, men jag kan så litet. Det jag vet fick jag lära av min mor som de kallade Troll-Inga, och litet har jag lärt mig själv. Men när du blir stor kanske du kan få lära dig av dem som vet mer än jag.

- Det dröjer så länge tills jag blir stor, sade Esbjörn.

- Inte så länge som du tror, svarade Dordi.

Och Esbjörn hjälpte henne att samla de små luktlösa blommorna.

- De är bra för hjärtat också, sade Dordi, men ingenting är så bra för hjärtat och humöret som hjärtansfröjd. Men den blomman har jag hemma vid stugan. Du vet citronmelissan som det luktar så gott av.

En midsommarafton kom Dordi ner till Märets stuga.

- Jag ska neråt bygden, sade hon. Jag hade behövt hjälp med örterna. Men jag vet inte, om du vill att Esbjörn ska följa med. Du förstår vart jag ska gå. Det är den tiden nu. Och Esbjörn ser bättre än jag.

- Jo, sade Märet litet dröjande, nog kan han få hjälpa dig. Jag hade behövt litet vänderot själv.

- Ja, vänderot hjälper, om man känner sig ängslig, sade Dordi.

Esbjörn tyckte alltid det var spännande att följa Dordi i skogen. Hon hade så mycket att berätta om det de såg, och